

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 526/2020-37

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 1. decembra 2020 v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) a Miloša Maďara predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátskou kanceláriou LEGAL & CORP s. r. o., Gajova 11, Bratislava, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Tomáš Dujčik, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 12 ods. 1 a 2, čl. 19 ods. 2, čl. 20 ods. 1 v spojení s čl. 13 ods. 4, čl. 23 ods. 1, čl. 35 ods. 1, čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, práv podľa čl. 6 ods. 1, čl. 8 a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, práva podľa čl. 2 Protokolu č. 4 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, práva podľa čl. 4 Protokolu č. 7 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva podľa čl. 1 Protokolu č. 12 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava IV v konaní vedenom pod sp. zn. 16 Er 43/2013 a jeho uznesením č. k. 16 Er 43/2013-168 zo 17. decembra 2018 vo výroku č. I a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutého konania a rozhodnutia a sťažnostná argumentácia sťažovateľa

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. marca 2019 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 12 ods. 1 a 2, čl. 19 ods. 2, čl. 20 ods. 1 v spojení s čl. 13 ods. 4, čl. 23 ods. 1, čl. 35 ods. 1, čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práv podľa čl. 6 ods. 1, čl. 8 a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“), práva podľa čl. 2 Protokolu č. 4 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „protokol č. 4“), práva podľa čl. 4 Protokolu č. 7 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „protokol č. 7“) a práva podľa čl. 1 Protokolu č. 12 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „protokol č. 12“) postupom Okresného súdu Bratislava IV (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 16 Er 43/2013 (ďalej aj „napadnuté konanie okresného súdu“) a jeho uznesením č. k. 16 Er 43/2013-168 zo 17. decembra 2018 vo výroku č. I (ďalej aj „napadnuté uznesenie okresného súdu“).

2. Ústavná sťažnosť bola v súlade s čl. X bodom 5 písm. c) Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 26. apríla 2019 do 31. decembra 2019 v znení dodatku č. 1 schváleného 16. októbra 2019 prerozdelená náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov a pridelená 17. októbra 2019 sudcovi spravodajcovi Rastislavovi Kaššákovi a v zmysle čl. II bodov 3 a 5 Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2020 do 31. decembra 2020 v znení dodatku č. 1 z 27. mája 2020 a dodatku č. 2 z 1. októbra 2020 bola predbežne

prejednaná v prvom senáte ústavného súdu v zložení Jana Baricová (predsedníčka senátu) a sudcovia Rastislav Kaššák a Miloš Maďar.

3. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že okresný súd v napadnutom konaní 6. februára 2013 udelil súdnemu exekútorovi poverenie pod č. 5104 076356 proti sťažovateľovi pre vymoženie zaplatiť zo strany sťažovateľa dlžné výživné, platiť bežné výživné a trovy exekúcie. Následne bol exekútorom 3. júla 2013 vydaný exekučný príkaz na zadržanie vodičského preukazu sťažovateľa. K tomu sťažovateľ dodal, že zadržanie jeho vodičského preukazu pretrvávalo aj v čase podania ústavnej sťažnosti. Sťažovateľ 10. marca 2016 podal na okresnom súde návrh na zastavenie exekúcie z dôvodu zaplatenia dlžného výživného priamo zákonnému zástupcovi oprávnených v zmysle príkazu trestného rozsudku Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 2 T 125/2013 zo 7. októbra 2014 (ďalej len „trestný rozsudok“), ktorým bol sťažovateľ zaviazaný v rámci skúšobnej lehoty k úhrade dlžného výživného. Dodal, že od februára roku 2016 pritom riadne a včas dobrovoľne uhradil bežné výživné k rukám zákonného zástupcu oprávnených, teda ich matky. Súdny exekútor však vo svojom vyjadrení 29. marca 2016 uviedol, že nesúhlasí s návrhom sťažovateľa na zastavenie exekúcie, a to z dôvodu, že sťažovateľ síce uhradil dlžné výživné, avšak nedošlo k úhrade trov exekúcie.

4. Okresnému súdu následne sťažovateľ 7. apríla 2016 doručil doplnenie návrhu na zastavenie exekúcie o alternatívne zastavenie exekúcie v časti spôsobu vedenia exekúcie na zadržanie vodičského oprávnenia sťažovateľa. Uvedené odôvodnil tým, že pominuli dôvody na vydanie exekučného príkazu na zadržanie jeho vodičského oprávnenia, pretože dlžné výživné bolo sťažovateľom riadne uhradené a zároveň následne už riadne uhradil aj bežné výživné. Namietal, že na vydanie exekučného príkazu na zadržanie vodičského oprávnenia nie sú spôsobilou pohľadávkou nezaplatené trovy exekúcie. Ďalej uviedol, že 10. septembra 2018 okresnému súdu doručil návrh, ktorým žiadal zastaviť exekúciu z dôvodu vyhlásenia konkurzu na majetok sťažovateľa a z dôvodu, že majetok sťažovateľa nestačí ani na trovy exekúcie. Súdny exekútor sa k nemu vyjadril, že nie je naplnený žiadny dôvod na zastavenie exekúcie. Okresnému súdu následne sťažovateľ 10. decembra 2018 doručil podanie, ktorým žiadal zastaviť exekúciu proti oprávnenému v 1. rade, pretože bolo

už medzičasom rozhodnuté o zrušení vyživovacej povinnosti voči tomuto oprávnenému a zároveň už bolo uhradené aj všetko dlžné výživné a bolo riade uhrádzané bežné výživné. Okresný súd nato vydal napadnuté uznesenie, proti ktorému smeruje táto ústavná sťažnosť sťažovateľa. Sťažovateľ doplnil, že ústavná sťažnosť smeruje konkrétne proti výroku č. I napadnutého uznesenia, ako aj proti samotnému spôsobu vedenia exekučného konania okresným súdom – teda proti napadnutému konaniu.

5. Sťažovateľ vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva na prejednanie záležitostí v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru namietal nečinnosť okresného súdu v rámci napadnutého konania. Uviedol, že celé exekučné konanie trvalo do dňa podania ústavnej sťažnosti viac ako 6 rokov, a to napriek tomu, že sťažovateľ ako povinný v exekučnom konaní uhradil pohľadávku oprávnených k rukám ich zákonného zástupcu – matky a od roku 2016 prebieha exekučné konanie len na účel vymoženía trov exekúcie. Dodal, že je neprimeraná a neakceptovateľná takáto dĺžka exekučného konania, a to zvlášť za situácie, že súdny exekútor svojou vlastnou činnosťou nič nevymohol.

6. Vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sťažovateľ uviedol, že namieta absenciu riadneho a presvedčivého odôvodnenia napadnutého uznesenia. Namietal hlavne, že okresný súd v odôvodnení napadnutého uznesenia nedostatočne odôvodnil a zároveň nesprávne aplikoval relevantné právne predpisy v tej časti, keď aj trovy exekúcie, teda pohľadávku exekútora, dal bez zákonného podkladu na úroveň tzv. nedotknuteľnej pohľadávky. Podľa sťažovateľa okresný súd nedostatočne odôvodnil, prečo ak sťažovateľ uhradil dlžné výživné, čím došlo k zániku pohľadávky oprávnených a ostalo uhradiť len trovy exekúcie, odmietol exekúciu zastaviť.

7. Ďalej sťažovateľ v tejto časti namietal vnútornú rozpornosť, nepresvedčivosť a svojvoľnosť odôvodnenia napadnutého uznesenia v časti žiadosti o zastavenie exekúcie sťažovateľa z dôvodu, že jeho majetok nepostačuje ani na úhradu trov exekúcie. Uviedol, že na jednej strane okresný súd uviedol, že v čase rozhodovania musí mať preukázanú

nemajetnosť povinného, teda v danej veci sťažovateľa, no na druhej strane s nelogickým odvolaním sa na nedotknuteľnosť pohľadávky oprávnených a uvedením, že sťažovateľ je stále v produktívnom veku, a napriek prebiehajúcemu oddĺženiu je predpoklad, že v budúcnosti získa sťažovateľ majetok použiteľný na uspokojenie výživného, takýto dôvod na zastavenie exekučného konania nevidel. Rozpornosť sťažovateľ namietal v tom, že pre súd je rozhodujúci stav v čase vydania napadnutého uznesenia, a nie stav, ktorý by mohol teoreticky v budúcnosti nastať. K tomu dodal, že správca konkurznej podstaty vyčíslil hodnotu majetku sťažovateľa na 0 € a ani súdny exekútor počas celých šiestich rokov trvania exekúcie svojou exekučnou činnosťou od sťažovateľa nič nevymohol. Tieto dôkazy mali zároveň podľa názoru sťažovateľa vyvracať svojou činnosťou oprávnení, resp. súdny exekútor, a nie okresný súd. Podľa sťažovateľa si okresný súd takýmto spôsobom neprípustne prispôbil argumenty a dôkazy predložené sťažovateľom a následne ich vyvrátil.

8. Svoju argumentáciu sa sťažovateľ následne snažil podporiť poukazom na podľa neho zo strany okresného súdu použitý ústavne nekonformný výklad ustanovení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“) a zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v jeho veci. K tomu v podstatnom uviedol, že výklad okresného súdu v časti, že vyhlásenie konkurzu nemá žiadny vplyv, a to ani len v časti vymoženía trov exekúcie na exekučné konanie, považuje za nelegitímny a ťažko predvídateľný. Považuje ho za výklad, ktorý je na ťarchu osoby, do ktorej základných práv sa primárne zasiahlo, a to aj napriek tomu, že existuje legitímny a miernejší výklad, ktorý ani len podstatne nezasahuje do základných práv. Predmetný výklad považuje za ústavne nekonformný, pretože nie je v súlade s princípom legality, proporcionality a výkladovým pravidlom „v pochybnostiach miernejší“.

9. Zároveň v tejto časti sťažovateľ namietal aj ústavnú nekonformnosť výkladu Exekučného poriadku a Občianskeho zákonníka zo strany okresného súdu. K tomu uviedol,

že Exekučný priadok a ani iný zákon nezakazuje povinnému uhradiť pohľadávku počas exekučného konania priamo oprávnenému. Na základe uvedeného sťažovateľ nevidí žiadny dôvod na to, aby okresný súd takúto úhradu považoval len za čiastočnú úhradu pohľadávky, a to z dôvodu, že neboli uhradené trovy exekúcie. Dodal, že pohľadávku uhradil nie preto, ako sa to uvádza v napadnutom uznesení, že bolo proti nemu začaté exekučné konanie, ale preto, že mu to vyplývalo z vydaného trestného rozsudku. Uviedol, že je toho názoru, že ak ako povinný uhradil pohľadávku priamo oprávneným, malo tým dôjsť k naplneniu dôvodu pre zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. f) Exekučného poriadku. Vzhľadom na to mala exekútorovi patriť paušálna odmena, a nie podielová, pretože exekútor vlastnou činnosťou nevykonal nič. Nesúhlasí s tvrdením, ktoré uviedol okresný súd, že takýmto spôsobom došlo len k čiastočnému uhradeniu pohľadávky. Podľa sťažovateľa tak v danom prípade došlo zo strany okresného súdu k spájaniu pojmov „pohľadávka oprávneného a jej príslušenstvo“ a „trovy exekúcie“.

10. Sťažovateľ zároveň namietol aj porušenie kontradiktórnosti konania, čo odôvodnil tým, že okresný súd mu pred vydaním napadnutého uznesenia nemal doručiť vyjadrenia súdneho exekútora k jeho návrhom na čiastočné zastavenie exekúcie.

11. Vo vzťahu k namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 12 ods. 1 a 2, čl. 19 ods. 2, čl. 20 ods. 1 v spojení s čl. 13 ods. 4, čl. 23 ods. 1 a čl. 35 ods. 1 ústavy, práv podľa čl. 6 ods. 1, čl. 8 a čl. 14 dohovoru, práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu, práva podľa čl. 2 protokolu č. 4 a práva podľa čl. 1 protokolu č. 12 sťažovateľ uviedol, že došlo k ich porušeniu tým, že sa pokračovalo v exekúcii vedenej v časti príkazu na zadržanie jeho vodičského oprávnenia, a to aj napriek tomu, že už uhradil dlžné výživné. Podľa jeho názoru výkon exekúcie týmto spôsobom, teda zadržaním vodičského oprávnenia povinného – sťažovateľa, je legitímny len v prípade neplatenia výživného na oprávnené subjekty, nie aj v prípade neuhradenia trov exekúcie. Namietol ústavne nekonformný výklad Exekučného poriadku okresným súdom v napadnutom uznesení a tiež to, že okresný súd sa otázke povinnosti súdneho exekútora vrátiť mu vodičské oprávnenie prakticky vôbec nezaoberal, ale len uviedol, že súdny exekútor má povinnosť vydať príkaz na vrátenie vodičského preukazu sťažovateľovi po tom, ako pominú „dôvody exekúcie“. Sťažovateľ

zastáva názor, že „dôvody exekúcie“ predstavujú len práva priznané exekučným titulom, avšak nie aj trovy exekúcie, ktoré podľa sťažovateľa predstavujú až následok exekúcie. Sťažovateľ zastáva názor, že ním uvedený výklad je ústavne konformný, pričom ide o výklad „in dubio mitius – v pochybnosti miernejšie“. Vzhľadom na uvedené je preto sťažovateľ toho názoru, že ďalšie zadržovanie jeho vodičského oprávnenia po uhradení dlžného výživného už nespĺňa zákonom ustanovený cieľ a nie je tak nevyhnutým zásahom do jeho práv.

12. Zároveň vo vzťahu k sťažovateľom namietanému porušeniu jeho práva podľa čl. 4 protokolu č. 7 uviedol, že exekučný príkaz na zadržanie vodičského oprávnenia napĺňa v predmetnej veci znaky trestnej sankcie v zmysle dohovoru vzhľadom na jeho represívnu povahu a mieru závažnosti postihu. Podľa sťažovateľa mala byť exekúcia v tejto časti zastavená, keďže za to isté konanie – neplnenie si vyživovacej povinnosti už bol právoplatne potrestaný, a to trestným rozsudkom.

13. Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd po prijatí veci na ďalšie konanie vo veci samej nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, právo na prejednanie jeho záležitostí v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, základné právo na súdnu ochranu, podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základné právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, základné právo vlastníť majetok a s ním nakladať podľa čl. 20 ods. 1 v spojení s čl. 13 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, základné právo pokojne užívať svoj majetok podľa čl. 1 Dodatkového protokolu č. 1 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, základné právo na rovnosť pred právom podľa čl. 12 ods. 1 a ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s právom zákazu diskriminácie podľa čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a všeobecným zákazom diskriminácie podľa čl. 1 dodatkového protokolu č. 12 k Európskeho Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, základné právo na podnikanie podľa čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základné

právo nebyť opakovane súdený alebo trestaný podľa čl. 4 dodatkového protokolu č. 7 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, Sloboda pohybu podľa čl. 23 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 2 Dodatkového protokolu č. 4 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, základné právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života podľa čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s právom na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a uznesením Okresného súdu Bratislava IV zo 17. decembra 2018, sp. zn. 16Er/43/2013 porušené boli.

2. Uznesenie Okresného súdu Bratislava IV sp. zn. 16Er/43/2013 zo 17. decembra 2018 zrušuje v časti výroku I. a vec vracia Okresnému súdu Bratislava IV na ďalšie konanie.

3. Okresnému súdu Bratislava IV v konaní vedenom pod sp. zn. 16Er/43/2013 prikazuje konať bez zbytočných prietáhov.

4. Okresnému súdu Bratislava IV v konaní vedenom pod sp. zn. 16Er/43/2013 prikazuje konať a rozhodnúť bez zbytočných prietáhov o návrhu povinného na čiastočné zastavenie exekúcie v časti príkazu na zadržanie vodičského preukazu zo dňa 04.04.2016.

5. [REDAKOVANÉ] priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 10.000,- € (slovom: desať tisíc eur), ktoré je Okresný súd Bratislava IV povinný mu vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

6. [REDAKOVANÉ], priznáva náhradu trov konania v sume 326,66 € (slovom: tristodvadsaťšesť eur a šesťdesiatšesť centov), ktorú je Okresný súd Bratislava IV povinný uhradiť mu na účet jeho právneho zástupcu do dvoch mesiacov od doručenia tohto nálezu.“

II.

Vyjadrenie okresného súdu a súdneho exekútora

14. Ústavný súd si v rámci prípravy predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti od okresného súdu vyžiadal prehľad procesných úkonov v napadnutom konaní, ako aj vyjadrenie okresného súdu, v súčinnosti so súdnym exekútorom, k samotnej ústavnej sťažnosti.

14.1 Okresný súd vo svojom vyjadrení sp. zn. 1 SprV 152/2020 doručenom ústavnému súdu 10. novembra 2020 v podstatnom uviedol, že po preštudovaní spisového materiálu v napadnutom konaní a ústavnej sťažnosti sťažovateľa je toho názoru, že podaná ústavná sťažnosť je v celom rozsahu nedôvodná. Dodal, že sťažovateľ v nej namieta porušenie veľkého množstva práv, pričom niektoré z nich konkretizuje a iné zase nie, čo vo výsledku znamená, že nie je jasné, z akého dôvodu je sťažovateľ presvedčený o porušení jeho práv v zmysle čl. 12 ods. 1 a 2 ústavy, čl. 14 dohovoru a podľa čl. 1 protokolu č. 12. Následne sa okresný súd postupne vyjadril k jednotlivým sťažovateľom namietaným právam. K namietanému porušeniu práv podľa čl. 19 ods. 2 ústavy a podľa čl. 8 dohovoru (ochrana pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života) uviedol, že samotné exekučné konanie bolo vedené práve z dôvodu, že sťažovateľ ako povinný neplnil riadne a včas dlžné výživné a bežné výživné na svoje deti, čím podľa názoru okresného súdu preukázal, do akej miery je pre neho dôležitý jeho súkromný a rodinný život. V tejto súvislosti poukázal aj na konanie pod sp. zn. 2 T 125/2013, ktorým bol sťažovateľ uznaný vinným z prečinu zanedbania povinnej výživy, ako aj na konanie pod sp. zn. 5 T 51/2015, v ktorom bol sťažovateľ oslobodený až v dôsledku uplatnenia účinnej ľútosti. K sťažovateľom namietanému porušeniu jeho práv podľa čl. 23 ods. 1 ústavy a čl. 2 protokolu č. 4 (sloboda pohybu a pobytu) vyslovil záver, že do týchto práv nebolo v rámci exekučného konania zasahované. Nezdiala názor sťažovateľa, že uvedené právo mu zakotvuje aj právo na vodičské oprávnenie a možnosť viesť motorové vozidlo. Dodal, že oprávnenie využívať vodičský preukaz bolo sťažovateľovi obmedzené v súlade s § 63 ods. 1 písm. g) Exekučného poriadku. Vo vzťahu k namietanému porušeniu práva podľa čl. 4 protokolu č. 7 (zákaz opakovaného trestania) uviedol, že príkaz na zadržanie vodičského preukazu nie je sankciou, ale je len jedným zo spôsobov výkonu exekúcie, teda iba prostriedkom, ktorým má možnosť exekútor povinného „prinútiť“ k plneniu. Zároveň k zadržiavaniu vodičského oprávnenia sťažovateľa uviedol, že vzhľadom na to, že sťažovateľ dlhodobo neplatil výživné, čo vyústilo až do začatia exekučného konania, pričom proti sťažovateľovi bolo aj opakovane dôvodne vedené trestné konanie z tohto dôvodu, ako aj s poukazom na vyjadrenie súdneho exekútora, že sťažovateľ účelovo previedol značný majetok na inú osobu s cieľom vyhnúť sa plneniu, bol takýto postup oprávnený. A to aj napriek uhradeniu dlžného výživného a krátkodobému riadnemu plneniu

bežného výživného. Poukázal na to, že o pokračovaní v zadržiavaní vodičského oprávnenia sťažovateľa bolo rozhodnuté po posúdení rozhodných skutočností, akými boli správanie sťažovateľa či pravdepodobnosť jeho ďalšieho dobrovoľného plnenia, pričom dovtedajšie konanie sťažovateľa nedávalo záruku, že bude aj v budúcnosti dobrovoľne plniť svoje vyživovacie povinnosti voči deťom. Vo vzťahu k napadnutému uzneseniu okresného súdu pripustil, že v časti jeho odôvodnenia sa okresný súd nie celkom dostatočne vysporiadal s námietkami sťažovateľa, čo bolo konštatované druhoінстанčným Krajským súdom v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) jeho uznesením pod č. k. 18 CoE 124/2019-219 z 28. augusta 2019 (ďalej len „uznesenie krajského súdu z 28. augusta 2019“), čo však podľa názoru okresného súdu neznamena, žeby v dôsledku toho bolo nezákonným spôsobom zasiahnuté do práv sťažovateľa alebo žeby bolo toto napadnuté uznesenie nesprávne. K tvrdeniu sťažovateľa, že exekúcia mala byť v zmysle § 57 ods. 1 písm. f), g) a h) Exekučného poriadku zastavená, uviedol, že nebola naplnená žiadna z hypotéz tejto právnej normy, pretože ani v prípade splnenia dlžného výživného právo na bežné výživné nezaniklo, okresný súd nevyhlásil exekúciu za neprípustnú a tiež nebolo ani preukázané, že majetok sťažovateľa ako povinného nestačí ani na úhradu trov exekúcie. Zároveň, keďže exekúcia bola ďalej vedená na bežné výživné, ktorá je nedotknutou pohľadávkou a pohľadávka spočívajúca v trovách exekúcie v čase začatia konkurzu sťažovateľa neexistovala, pretože súd rozhoduje o trovách exekúcie vrátane určenia ich výšky až v konečnom rozhodnutí, exekúcia v časti trov exekúcie z dôvodu začatia konkurzu nemohla byť zastavená. Vzhľadom na uvedené je preto podľa okresného súdu aj tvrdenie sťažovateľa o tom, že z napadnutého uznesenia má vyplývať, že aj trovy exekúcie majú predstavovať tzv. „nedotknuteľnú pohľadávku“, absolútne nepravdivé. Na záver okresný súd uviedol, že aj keď jeho postup v napadnutom konaní síce nebol úplne bezchybný, v zásade konal správne a svojím postupom a napadnutým uznesením neporušil sťažovateľom namietané práva. Sťažovateľom požadované finančné zadost'účinenie považuje za neprimerané a jeho priznaním by podľa okresného súdu došlo k aprobovaniu správania sťažovateľa, ktorý sa všetkými možnými prostriedkami snažil vyhnúť plneniu si povinnosti voči svojim vlastným deťom.

14.2 Súčasťou vyjadrenia okresného súdu bolo aj vyjadrenie vo veci konajúceho súdneho exekútora č. EX 1/2013 z 24. septembra 2020, v rámci ktorého tento v podstatnom

uviedol, že tvrdenie sťažovateľa o tom, že uhradením pohľadávky oprávneného nemá súdny exekútor nárok na podielovú odmenu, ale len na odmenu paušálnu, je absurdné. Podľa súdneho exekútora ak by to malo platiť, tak by mohlo dôjsť k situácii, že ak by dlžník roky neuhradil svoj dlh a dostal sa do exekúcie, v ktorej by bol napríklad niekoľko mesiacov, pričom následne by napríklad deň pred dražbou svojho majetku oprávnenému svoj dlh uhradil, tak by exekútor nemal nárok na inú odmenu ako len na paušálnu. V tejto súvislosti zároveň exekútor spochybnil aj vyjadrenie sťažovateľa o dobrovoľnej úhrade oprávneným bez tlaku exekútora. Poukázal na to, že sťažovateľ nezákonne previedol svoj majetok vrátane svojho podielu v obchodnej spoločnosti na svojho syna, následkom čoho tvrdil, že je nemajetný, pričom za uvedené konanie bol sťažovateľ práve na základe následne súdnym exekútorom podaného trestného oznámenia aj trestne stíhaný. Súdny exekútor zároveň k judikátom, ktoré v podanej ústavnej sťažnosti uvádzal sťažovateľ, dodal, že tieto sa týkali diametrálne odlišnej situácie, v akej sa nachádzal sťažovateľ. Poukázal na to, že išlo o prípad, keď návrh na zastavenie exekúcie podal sám oprávnený a k úhrade pohľadávky oprávneného došlo až po podaní návrhu na zastavenie exekúcie týmto oprávneným. V napadnutom konaní však exekučné konanie trvalo a oprávnený nepodal návrh na jeho zastavenie. Taktiež poukázal na viaceré súdne rozhodnutia na podporu toho, že trovy exekúcie sú neoddeliteľnou súčasťou vymáhanej pohľadávky a exekučné konanie sa končí nielen po úhrade pohľadávky oprávneného, ale aj trov exekútora. Na záver uviedol, že postup okresného súdu bol správny a zákonný.

14.3 Ústavný súd z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu okresného súdu zistil tieto podstatné skutočnosti o priebehu napadnutého konania:

- 9. januára 2013 bola predložená žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie sťažovateľa a žiadosť o preddavok,

- 6. februára 2013 okresný súd vydal poverenie na vykonanie exekúcie pod č. 5104 076356 proti sťažovateľovi, uznesenie okresného súdu č. k. 16 Er 43/2013-16 o vyplatení preddavku súdnemu exekútorovi,

- 4. marca 2013 súdny exekútor okresnému súdu doručil námietky sťažovateľa proti exekúcii,

- 17. apríla 2013 uznesenie okresného súdu č. k. 16 Er 43/2013-34 o zamietnutí námietok a návrhov sťažovateľa,

- 25. novembra 2013 súdny exekútor okresnému súdu doručil návrh sťažovateľa na čiastočné zastavenie exekúcie,
- 29. januára 2014 okresný súd vyzval oprávneného na vyjadrenie sa k návrhu sťažovateľa,
- 18. februára 2014 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie oprávneného,
- 28. mája 2015 uznesenie okresného súdu č. k. 16 Er 43/2013-49 o zamietnutí návrhu sťažovateľa na čiastočné zastavenie exekúcie,
- 7. júla 2015 bolo okresnému súdu doručené odvolanie sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu č. k. 16 Er 43/2013-49,
- 10. septembra 2015 okresný súd vyzval oprávneného na vyjadrenie sa k odvolaniu sťažovateľa,
- 23. septembra 2015 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie oprávneného,
- 16. októbra 2015 exekučný spis predložený Krajskému súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) na rozhodnutie o odvolaní sťažovateľa,
- 4. decembra 2015 bolo okresnému súdu doručené uznesenie krajského súdu č. k. 21 CoE 250/2015-102 z 3. novembra 2015, ktorým potvrdil uznesenie okresného súdu č. k. 16 Er 43/2013-49,
- 10. marca 2016 bol okresnému súdu doručený návrh sťažovateľa na zastavenie exekúcie a žiadosť na vydanie príkazu na vrátenie vodičského preukazu,
- 18. marca 2016 okresný súd vyzval oprávneného na vyjadrenie sa k návrhu sťažovateľa,
- 31. marca 2016 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie súdneho exekútora k návrhu sťažovateľa,
- 7. apríla 2016 bolo okresnému súdu doručené doplnenie návrhu sťažovateľa na zastavenie exekúcie, ako aj návrh na alternatívne čiastočné zastavenie exekúcie,
- 6. mája 2016 bolo okresnému súdu doručené doplnenie vyjadrenia súdneho exekútora k návrhu sťažovateľa,
- 22. augusta 2016 vo veci konajúci zákonný sudca oznámil svoju zaujatosť,
- 24. augusta 2016 bol okresnému súdu doručený podnet sťažovateľa na rozhodnutie o zaujatosti vo veci konajúceho zákonného sudcu, sťažovateľ zároveň doručil odvolanie udeleného plnomocenstva právnomu zástupcovi,

- 5. septembra 2016 uznesenie okresného súdu č. k. Spr. 3485/2016-136, ktorým bolo rozhodnuté o vylúčení zákonného sudcu z prejednávania a rozhodnutia veci,
- 21. apríla 2017 bol okresnému súdu doručený návrh oprávneného na zastavenie exekúcie (v časti voči oprávnenému v 1. rade),
- 24. apríla 2017 okresný súd vyzval sťažovateľa a súdneho exekútora na vyjadrenie sa k návrhu oprávneného, súdneho exekútora vyzval tiež k vyjadreniu, či si uplatňuje trovy exekúcie,
- 4. mája 2017 bolo okresnému súdu doručené späťvzatie návrhu sťažovateľa na zastavenie exekúcie,
- 11. mája 2017 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie súdneho exekútora k späťvzatiu návrhu sťažovateľa,
- 6. novembra 2017 bol spis uložený na oddelenie,
- 10. septembra 2018 bol okresnému súdu doručený návrh sťažovateľa na zastavenie exekúcie z dôvodu vyhlásenia konkurzu na jeho majetok, návrh na odklad exekúcie do vydania rozhodnutia a žiadosť o vydanie príkazu na vrátenie vodičského preukazu,
- 11. septembra 2018 okresný súd vyzval súdneho exekútora, aby sa vyjadril k návrhu sťažovateľa,
- 17. a 21. septembra 2018 boli doručené návrhy sťažovateľa oprávneným na vyjadrenie,
- 21. septembra 2018 bola doručená žiadosť oprávnených o predĺženie lehoty na vyjadrenie,
- 2. októbra 2018 bolo doručené vyjadrenie oprávneného k návrhu sťažovateľa,
- 10. decembra 2018 bolo okresnému súdu sťažovateľom doručené rozhodnutie Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 52 Pc 7/2018 o zrušení vyživovacej povinnosti sťažovateľa voči oprávnenému v 1. rade,
- 17. decembra 2018 uznesenie okresného súdu č. k. 16 Er 43/2013-168, ktorým zamietol návrh sťažovateľa na zastavenie exekúcie a zastavil ním exekúciu v časti proti oprávnenému v 1. rade,
- 9. apríla 2019 na okresný súd doručené odvolanie sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu č. k. 16 Er 43/2013-168, ktoré bolo doplnené 11. apríla 2019,

- 16. apríla 2019 okresný súd vyzval oprávnených na vyjadrenie k odvolaniu sťažovateľa,
- 4. a 6. júna 2019 okresný súd vyzval advokátsku kanceláriu, resp. sťažovateľa na doloženie plnomocenstva na zastupovanie sťažovateľa v rámci odvolacieho konania,
- 14. júna 2019 bol spis v predmetnej veci doručený krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní sťažovateľa,
- 9. októbra 2019 bolo okresnému súdu doručené uznesenie krajského súdu č. k. 18 CoE 124/2019-219 z 28. augusta 2019,
- 12. novembra 2019 súdny exekútor okresnému súdu vrátil originál poverenia na vykonanie exekúcie z dôvodu vymoženia pohľadávky a trov exekúcie,
- 11. júna 2020 bol spis uložený do archívu.

III.

Právomoc ústavného súdu a relevantná právna úprava

15. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

16. V zmysle čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

17. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

18. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

19. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania, a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc, b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovel žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37, c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom, d) ktorý je neprípustný, e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou, f) ktorý je podaný oneskorene, g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

20. Podľa čl. 1 ods. 1 ústavy Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát. Neviaže sa na nijakú ideológiu ani náboženstvo.

21. Podľa čl. 12 ods. 1 ústavy ľudia sú slobodní a rovní v dôstojnosti i v právach. Základné práva a slobody sú neodňateľné, nescudziteľné, nepremlčateľné a nezrušiteľné.

21.1 Podľa čl. 12 ods. 2 ústavy základné práva a slobody sa zaručujú na území Slovenskej republiky všetkým...

22. Podľa čl. 13 ods. 4 ústavy pri obmedzovaní základných práv a slobôd sa musí dbať na ich podstatu a zmysel. Takéto obmedzenia sa môžu použiť len na ustanovený cieľ.

23. Podľa čl. 19 ods. 2 ústavy každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

24. Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastniť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva. Dedenie sa zaručuje.

25. Podľa čl. 23 ods. 1 ústavy sloboda pohybu a pobytu sa zaručuje.

26. Podľa čl. 35 ods. 1 ústavy každý má právo na slobodnú voľbu povolania a prípravu naň, ako aj právo podnikat' a uskutočňovať inú zárobkovú činnosť.

27. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

28. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

29. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený...

30. Podľa čl. 8 dohovoru každý má právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obydlia a korešpondencie...

31. Podľa čl. 14 dohovoru užívanie práv a slobôd priznaných týmto dohovorom musí byť zabezpečené bez diskriminácie založenej na akomkoľvek dôvode...

32. Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré stanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva...

33. Podľa čl. 2 protokolu č. 4 každý, kto sa legálne zdržiava na území niektorého štátu, má na tomto území právo slobody pohybu a slobody zvoliť si miesto pobytu...

34. Podľa čl. 4 protokolu č. 7 nikoho nemožno stíhať alebo potrestať v trestnom konaní podliehajúcim právomoci toho istého štátu za trestný čin, za ktorý už bol oslobodený alebo odsúdený právoplatným rozsudkom v súlade so zákonom a trestným poriadkom tohto štátu...

35. Podľa čl. 1 protokolu č. 12 užívanie všetkých práv ustanovených zákonom sa zabezpečuje bez diskriminácie z akéhokoľvek dôvodu...

36. Formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhadu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (I. ÚS 331/2019). Z doterajšej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že medzi obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a obsahom práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (III. ÚS 66/2018).

37. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (I. ÚS 329/2019).

IV.

Posúdenie veci ústavným súdom

38. Podstata ústavnej sťažnosti sťažovateľa spočíva v namietanom porušení základných práv podľa čl. 12 ods. 1 a 2, čl. 19 ods. 2, čl. 20 ods. 1 v spojení s čl. 13 ods. 4, čl. 23 ods. 1, čl. 35 ods. 1, čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy, práv podľa čl. 6 ods. 1, čl. 8 a čl. 14 dohovoru, práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu, práva podľa čl. 2 protokolu č. 4, práva podľa čl. 4 protokolu č. 7 a práva podľa čl. 1 protokolu č. 12 postupom okresného súdu v jeho napadnutom konaní, ako aj napadnutým uznesením okresného súdu. Sťažovateľ v prvom rade namietal porušenie svojho práva na prerokovanie

veci bez zbytočných prietáhov postupom okresného súdu v napadnutom konaní, a to jednak v dôsledku celkovej dĺžky napadnutého konania, ako aj s poukazom na podľa sťažovateľa nečinnosť okresného súdu. K porušeniu namietaných práv vo vzťahu k napadnutému uzneseniu malo podľa sťažovateľa dôjsť v dôsledku absencie jeho riadneho a presvedčivého odôvodnenia, tiež namietal nesprávne uplatnenie relevantných právnych predpisov zo strany okresného súdu, keď bola exekúcia vedená aj na účel vymoženia trov exekúcie.

IV.1 K námietke porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým konaním okresného súdu

39. Z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu vyplýva, že v napadnutom konaní okresný súd vydal súdnemu exekútorovi poverenie na vykonanie exekúcie 6. februára 2013 (na základe žiadosti súdneho exekútora okresnému súdu doručenej 9. januára 2013 a opravenej 1. februára 2013). Exekučné konanie bolo ukončené k 12. novembru 2019, po vrátení poverenia zo strany súdneho exekútora v dôsledku vymoženia pohľadávky a trov exekúcie. Napadnuté konanie tak prebiehalo celkovo 6 rokov a deväť mesiacov. Úlohou ústavného súdu bolo v danej veci posúdiť, či priebeh napadnutého konania ako celku a v rámci neho aj postup okresného súdu je možné označiť za taký, ktorý by znamenal porušenie sťažovateľom namietaných práv.

39.1 Z už uvedeného prehľadu procesných úkonov okresného súdu, ktoré ústavný súd na tomto mieste nebude opakovane podrobnejšie rozvádzať, vyplýva, že okresný súd sa v rámci napadnutého konania musel opakovane vysporiadať aj s podnetmi a žiadosťami samotného sťažovateľa na zastavenie exekučného konania, a to či už v časti, alebo v celom rozsahu. Aj keď sa celková dĺžka napadnutého konania môže na prvý pohľad javiť ako nie celkom primeraná, v tomto ohľade je potrebné poukázať aj na vyjadrenia okresného súdu a súdneho exekútora, z ktorých jednoznačne vyplýva, že exekučné konanie prebiehalo jednak na vymoženie dlžného výživného, ale aj bežného výživného, pričom jeho opodstatnenie bolo odôvodnené aj samotným dovtedajším správaním a postupom sťažovateľa – snaha previesť svoj majetok na tretiu osobu na účel vyhnutia sa povinnosti

platiť výživné v dôsledku predstierania nemajetnosti sťažovateľa (pričom za uvedené konanie bol na základe trestného oznámenia súdneho exekútora následne sťažovateľ trestne stíhaný). Je potrebné poukázať na to, že exekučné konanie je zo svojej podstaty istým procesom, v rámci ktorého je cieľom súdneho exekútora a súdu dosiahnuť plnenie zo strany povinného, v tomto prípade sťažovateľa. Ústavný súd dáva do pozornosti, že každé konanie je charakteristické do istej miery aj svojou individuálnosťou, a preto nie je vždy možné jeho trvanie ohraničovať len presne stanoveným „časovým rámcom“, v rámci ktorého by malo byť ukončené.

40. Ústavný súd v prípade ústavných sťažností namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy takéto ústavné sťažnosti odmieta ako zjavne neopodstatnené, ak celková dĺžka konania pred súdom nesignalizuje reálnu možnosť zbytočných prietahov, resp. ak argumenty v ústavnej sťažnosti v čase jej podania nepreukázali takú intenzitu porušenia označeného základného práva, aby bola ústavná sťažnosť prijatá na ďalšie konanie. K iným dôvodom zakladajúcim záver o zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci (súdu), ktorá je vždy posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (m. m. I. ÚS 156/2019).

41. Zároveň z judikatúry ústavného súdu taktiež vyplýva, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Ústavný súd už viackrát vyslovil, že zjavná neopodstatnenosť ústavnej sťažnosti namietajúcej porušenie uvedeného základného práva môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo uvažovať o zbytočných prietahoch (m. m. I. ÚS 103/2016).

42. Ústavný súd pristúpil k posudzovaniu existencie možných prietahov v napadnutom konaní, zohľadňujúc pritom už uvedené východiská. Na základe toho vyhodnotil, že priebeh napadnutého konania na jednej strane nie je možné označiť za úplne

bez akýchkoľvek prietáhov. V tejto súvislosti musí poukázať na časový úsek od 18. februára 2014 (keď bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie oprávneného k návrhu sťažovateľa na čiastočné zastavenie exekúcie) až do 28. mája 2015 (keď okresný súd uznesením č. k. 16 Er 43/2013-49 rozhodol o zamietnutí návrhu sťažovateľa), teda celkovo v trvaní jedného roka a troch mesiacov, čo je možné považovať za nečinnosť okresného súdu. Nie je však možné nepozastaviť sa a nepoložiť si v tejto súvislosti zároveň otázku, prečo sťažovateľ prietahy nenamietal už v rozhodnom čase, ale až s odstupom štyroch rokov. Na strane druhej však musí ústavný súd skonštatovať, že v rámci či už predchádzajúceho, alebo aj nasledujúceho priebehu napadnutého konania v postupe okresného súdu nevzhliadol také závažné nedostatky, aby bolo možné dospieť k záveru o ústavnoprávne relevantnom zásahu do podstaty a účelu základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Inak povedané, ústavný súd napadnuté konanie ako celok, vzhľadom na to, že v jeho ďalšom priebehu okresný súd v zásade priebežne reagoval aj na podnety zo strany sťažovateľa, preto nevyhodnotil ako také, žeby bolo možné dospieť k záveru o nečinnosti či neefektívnej činnosti okresného súdu v takej ústavne relevantnej intenzite, na základe ktorej by po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie bolo možné vysloviť záver o porušení sťažovateľom označených práv. Na záver tejto časti zároveň ústavný súd podotýka, že aj samotné konanie evidentne splnilo svoj zákonom predpokladaný cieľ, keď bolo ukončené vrátením poverenia zo strany súdneho exekútora v dôsledku vymoženia pohľadávky a trov exekúcie, a to v pomerne krátkom čase (po ôsmich mesiacoch) od samotného podania ústavnej sťažnosti sťažovateľom.

43. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd posúdil ústavnú sťažnosť v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú, a preto ju odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

IV.2 K námiatke porušenia základných práv podľa čl. 12 ods. 1 a 2, čl. 19 ods. 2, čl. 20 ods. 1 v spojení s čl. 13 ods. 4, čl. 23 ods. 1, čl. 35 ods. 1, čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy, práv podľa čl. 6 ods. 1, čl. 8 a čl. 14 dohovoru, práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu, práva podľa čl. 2 protokolu č. 4, práva podľa čl. 4 protokolu č. 7 a práva podľa čl. 1 protokolu č. 12 napadnutým uznesením okresného súdu

44. Sťažovateľ sa podanou ústavnou sťažnosťou zároveň domáhal vyslovenia porušenia uvedených práv napadnutým uznesením okresného súdu, konkrétne v časti výroku č. I tohto napadnutého uznesenia. Na tomto mieste si ústavný súd dovoľí len na okraj uviesť poznámku, že v danej časti je ústavná sťažnosť do značnej miery koncipovaná nejednoznačne a zmätočne, a to napriek skutočnosti, že sťažovateľ je v konaní pred ústavným súdom riadne zastúpený právnym zástupcom – advokátom, ktorým bola predmetná ústavná sťažnosť spísaná. Aj z uvedeného dôvodu si preto ústavný súd pred predbežným prerokovaním ústavnej sťažnosti vyžiadal súdny spis okresného súdu v danej veci, ako aj vyjadrenie okresného súdu a v súčinnosti s ním aj súdneho exekútora.

44.1 Z predloženého súdneho spisu okresného súdu ústavný súd zistil, že sťažovateľ proti napadnutému uzneseniu okresného súdu podal opravný prostriedok – odvolanie, ktoré bolo okresnému súdu doručené 9. apríla 2019, teda mesiac po podaní tejto ústavnej sťažnosti. Z obsahu tohto odvolania navyše vyplýva, že bolo podané proti napadnutému uzneseniu ako celku (teda proti jeho výrokom pod č. I aj pod č. II), pričom aj dôvody v ňom uvádzané sú v zásade totožné s tými, ktoré sťažovateľ uvádza v podanej ústavnej sťažnosti. O tomto odvolaní bolo následne meritórne rozhodnuté uznesením krajského súdu z 28. augusta 2019, ktorým krajský súd napadnuté uznesenie okresného súdu vo výroku č. I zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a vo vzťahu k výroku č. II napadnutého uznesenia odvolanie sťažovateľa odmietol.

45. Systém ochrany základných práv a slobôd zaručených ústavou a ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich zo záväznej medzinárodnej zmluvy je založený na princípe subsidiarity, ktorý určuje aj rozsah právomoci ústavného súdu pri poskytovaní

ochrany základným právam a slobodám, resp. ľudským právam a základným slobodám vo vzťahu k právomoci všeobecných súdov (čl. 127 ods. 1 a čl. 142 ods. 1 ústavy), a to tak, že všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie základných práv a slobôd, resp. ľudských práv a základných slobôd (čl. 144 ods. 1 a 2 a čl. 152 ods. 4 ústavy). Všeobecné súdy sú tak ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (III. ÚS 364/2018).

46. Zásada subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o ústavnej sťažnosti preskúmané (I. ÚS 476/2019).

47. Podľa § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak o ochrane základných práv a slobôd sťažovateľa vo veci, ktorej sa ústavná sťažnosť týka, je príslušný rozhodovať iný súd, ústavný súd uznesením ústavnú sťažnosť odmietne pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

48. Z obsahu predloženého súdneho spisu okresného súdu v danej veci vyplýva, že sťažovateľ využil svoje právo a proti napadnutému uzneseniu (v celom jeho rozsahu, pozn.) podal odvolanie, o ktorom bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť krajský súd, ktorý tak aj učinil vydaním meritórneho uznesenia krajského súdu z 28. augusta 2019, ktorého závery sú už uvedené. Vychádzajúc z uvedeného preto ústavný súd vo vzťahu k napadnutému uzneseniu okresného súdu konštatuje existenciu procesnej prekážky brániacej prerokovaniu tejto časti ústavnej sťažnosti, a to pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie.

49. Vzhľadom na uvedené preto ústavný súd v tejto časti ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol s poukazom na § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde.

50. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol ako celok, bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uvedenými v jej petite.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. decembra 2020

Jana Baricová
predsedníčka senátu